

ĐẠI THỬA TRUNG QUÁN THÍCH LUẬN

QUYẾN 9

Phẩm 10: QUÁN CỦI LỬA Phân 2

Lại nữa, tụng nói:

Tức củi mà không lửa.

Thích: Vì trừ bỏ một tánh.

Củi khác cũng không lửa.

Thích: Vì trừ bỏ tánh khác của hai pháp củi và lửa.

Trong lửa cũng không củi

Trong củi cũng không lửa.

Thích: Vì trừ bỏ chung về tánh khác nên trong đó, một tánh và tánh khác của hai pháp củi và lửa đều không thể thấy, như bình chẵng phải là cây, lại như tánh khác của hoa sen trong nước không thành. Cho nên trong Thắng nghĩa đế, hai pháp củi và lửa chẵng phải làm nhân cho nhau mà có, mà hai pháp kia hoàn toàn là không.

Lại nữa, tụng nói:

Như nói pháp củi, lửa

Năng, sở thủ cũng vậy.

Thích: Một tánh và khác tánh lần lượt làm nhân đối đai lẫn nhau không thành. Lại nữa, tụng nói:

Các pháp khác đều đồng.

Thích: Chủ thể nắm giữ và đối tượng nắm giữ kia chẵng phải là một tánh của tác giả và tác nghiệp có thể chấp trước, cũng chẵng phải đối tượng nắm giữ có tánh khác, mà lìa cũng không sinh. Nếu đối tượng nắm giữ có tánh khác thì không giúp nhau đến, không đến thì không cháy, không cháy thì không diệt, không diệt tức là thường. Nếu pháp

thường trú thì hai pháp kia làm nhân cho nhau, chờ nhau không thành. Nếu hai pháp thành và không thành làm nhân cho nhau, rốt cuộc là không có “thể”. Nếu người nào chấp: lửa từ phương khác đến, có chủ thể nắm giữ và đối tượng nắm giữ của nó thì nghĩa này không thành, nên tụng dưới nói:

Cùng với bình, áo... kia.

Thích: Tướng chủ thể, tướng đối tượng đồng sinh và không đồng sinh của hai pháp nhân quả: bình, áo... kia là chỗ thành lập của những pháp ấy. Như chẳng phải nắm đất tức là bình của nó, vì pháp quả của bình kia có tác dụng, cũng chẳng phải bình khác riêng có chỗ thành của tác dụng pháp quả, chẳng phải hai pháp kia làm nhân chờ nhau. Nếu thành và không thành làm nhân cho nhau không có “thể”, vì đây như vậy nên chỗ khác tùy theo chỗ thích ứng mà nói cũng vậy. Nếu trong Thắng nghĩa đế thì không có một tánh khác tánh, vì thế không nên chấp trước.

Như có tụng nói:

*Chẳng nhận chẳng không nhận Khác vì sao lại
có*

*Như năng thủ sở thủ Các chỗ nêu cũng
vậy.*

Lại nữa, tụng nói:

*Nếu người chấp có ngã Các pháp có thật
tánh Mỗi một nói sai biệt
Họ không hiểu pháp Phật.*
